

Muntjak (*Muntiacus reevesi*)

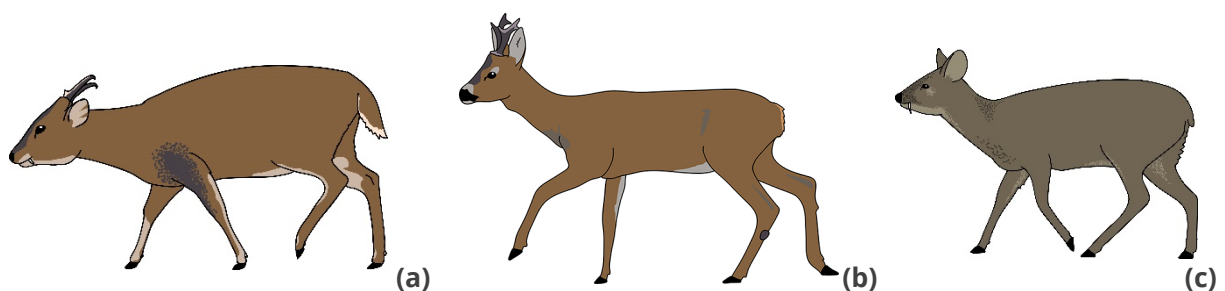
Opis: Vrsta iz družine jelenov (Cervidae), ki je v primerjavi z drugimi vrstami zelo majhna. Višina telesa pri prednjih nogah je le 50 cm. Drža telesa je nekoliko sključena, z usločenim hrbtom. Zadnjica je dvignjena, glava pa usmerjena k tloraj. Poletna dlaka je rdečrjava, zimska pa rjavosiva. Noge so temnejše, na obrazu pa je nekaj temnih lis. Samci imajo na precej dolgem čelnem nastavku majhne, nazaj ukrivljene rogove, ki imajo enega ali dva odrastka. V zgornji čeljusti imajo samci povečana podočnika. Ob nevarnosti privzdignejo rep in razkrijejo belkasto spodnjo stran. Mladiči so rjavi s številnimi belimi pikami.

Domorodna srna (*Capreolus capreolus*) je precej večja in pri prednjih nogah v višino meri okoli 70 cm. Rep je zelo kratek in neopazen. V zimskem obdobju je zadnjica obarvana belo. Samci imajo na kratkem čelnem nastavku pokončne rogove z enim do tremi odrastki. Podočniki niso povečani. Muntjaku je po velikosti bolj podobna druga tujerodna vrsta kitajski močvirski srnjak, *Hydropotes inermis*, ki je le nekoliko večja od muntjaka in pri prednjih nogah v višino meri 55 cm. Rep je kratek, a širok, svetla lisa na trtici pa je neizrazita. Na obrazu nimajo temnih lis. Samci nimajo rogov, imajo pa povečane podočnike.

Muntjak (*Muntiacus reevesi*)

Foto: arhiv Zavoda Symbiosis

Primerjava muntjaka (*Muntiacus reevesi*) (a) srne (*Capreolus capreolus*) (b) in kitajski močvirski srnjak (*Hydropotes inermis*) (c).
Risbe: Paul Veenvliet

Izvor: Vzhodna Azija (Kitajska, Tajvan).

Status v Sloveniji: V Sloveniji še ni podatkov o pojavljanju v naravi. Muntjak je zelo razširjen v Veliki Britaniji, manjše populacije pa so še na Irskem, Nizozemskem in v Belgiji. Iz Francije poročajo o nekaj naključnih opazanjih.

Habitat: Gozdovi in gozdni robovi z gosto podrastjo, pa tudi sadovnjaki, parki, vrtovi, travišča in obcestne površine.

Poti vnosa: Pobeg iz ujetništva in namerna naselitev za popestritev lova.

Vplivi: Muntjaki so lahko lokalno prisotni v velikem številu in vplivajo na gozdno vegetacijo in pomlajevanje gozda. Ker pri hranjenju selektivno izbirajo nekatere vrste rastlin, se lahko spremeni tudi vrstna sestava gozda, kar lahko povzroči tudi lokalno izginjanje nekaterih žuželk, na primer metuljev in večč (Cooke & Farrell, 2001). Lokalno lahko muntjak izriva domorodne srne, a ponekod vrsti tudi sobivata in so populacije razmeroma velike (Dolman & Wäber, 2008).

Podobno kot druge vrsti jelenjadi, je tudi muntjak potencialni prenašalec različnih bolezni prežvekovalcev, predvsem bolezni modrikastega jezika, tuberkuloze govedu ter slinavke in parkljevke. Prav tako so gostitelji velikega števila klopov, kar lahko poveča možnost okužb ljudi z Limsko boreliozo (Dolman et al., 2010.). Kljub številnim študijam je vplive muntjaka težko ločiti od vplivov domorodnih vrst jelenjadi.

Literatura:

Cooke, A. S., & L. Farrell, 2001. Impact of muntjac deer (*Muntiacus reevesi*) at Monks Wood National Nature Reserve, Cambridgeshire, Eastern England. *Forestry* 74(3): 1-10.

Dolman, P. M., R. J. Fuller, R. M. A. Gill, D. Hooton & R. Tabor, 2010. Escalating ecological impacts of deer in lowland woodland. *British Wildlife* 21(4): 242-254.

Dolman, P. M., & K. Wäber, 2008. Ecosystem and competition impacts of introduced deer. *Wildlife Research* 35(3): 202-214.

Povzeto po: Kus Veenvliet, J. in P. Veenvliet, 2020. Opisi izbranih invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Poročilo naloge: Materiali za ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so.p. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.